

Pipafigist

2011. november • V. évfolyam, 8. szám

Közéleti Civil Hírmondó

Ára: 100 Ft

Ment-e a könyvek által a világ elébb?

„Az író fecseghet; de te olvass szűkszavúan. Minden szót, egymás után, előre és hátra hallgatódzva a könyvben, látva a nyomokat, melyek a sűrűbe vezetnek, figyelni a titkos jeladásokra...”

(Márai Sándor: Az olvasásról)

2011. szeptember 23-án, Jászfényszarun, a Rimóczi kastélyban Szakmai Konferenciát szervezett a Városi Könyvtár, a „Partnerségen alapuló iskolabarát programok megvalósítása Jászfényszaru térségében” című pályázati program keretében (TÁMOP-3.2.11/10-1-2010-0182). A rendezvényre a partner intézmények (óvodák, iskolák képviselői) és a Jászság könyvtárosai jelentek meg. A programot Berényi Ferenc az Oktatási, Kulturális, Sport és Ifjúsági Bizottság elnöke nyitotta meg.

Szakmai előadást Lackfi János író, költő, műfordító, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem docense tartotta, amely előtt a költő egyik versét hallottuk Tóth Julianna tanuló tolmácsolásában. Lackfi János az olvasóvá nevelés fontosságáról és a kortárs irodalom mindennapokhoz való igazításáról beszélt. Új kereteket adott az irodalom tanításához a hétköznapi tapasztalatokból, humorból és praktikus nyelvhasználatból táplálkozó előadása az érdeklődő közönségnek. Bemutatkozása: „1971-ben születtem Budapesten. Író,

költő, műfordító, szerkesztő vagyok. Nyolc verseskötetemet jelent meg, két kisregényem, egy regényem, egy novelláskötetem, húsznál több műfordításkötetem. Tíz gyermekkönyvet publikáltam. 1996 óta tanítok a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, jelenleg docensként. 1999-től Nagyvi-

Fotók: Kovács Béláné Pető Magdolna

lág világirodalmi folyóirat szerkesztőjeként tevékenykedem. 2000 és 2005 között az azóta átalakult dokk internetes irodalmi kikötő szerkesztője, 2003-tól 2011-ig a Műfordítók Egyesülete elnökségi tagja voltam. Zsámbékon élek feleségemmel és öt gyermekemmel.”

Legismertebb művei (a teljesség igénye nélkül): A buta felnőtt, Bögre család, Törpe és óriás között, Bögre család – újabb kalandok, Apám kakasa, A részeg elefánt, Ugrálóház, Átváltozós mesék, Élő hal, A legnehezebb kabát.

A további gazdag program része volt Farkas Kristóf Vince történész helytörténeti előadása „Örökségünk a Csörsz árok” címmel, a jászfényszarui Mindenszentek Plébánia Templom és antik könyvállományának megtekintése, a „könyvgyűjtő könyvtáros” – Pető Zoltán könyvtáros előadása a Városi Könyvtárban, a Kiss József Helytörténeti Gyűjtemény megtekintése Kulturális műsor kóstolóval. A program szakmai beszélgetéssel, tapasztalatcserével zárult a Rimóczi kávézóban.

Kovács Béláné Pető Magdolna

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujsechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

MEGHÍVÓ

Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság

2011. november 18-án, pénteken,
9-18 óráig Jászfényszarun,
a Petőfi Művelődési Házban rendezi meg

a Hagyományörző Erzsébet napi kézműves kiállítást és vásárt

További programok:

15.00 Madarassy György Tamás Nívódíjas, 2011 Megyei Prima Díjas festőművész képei

15.30 2011. évi Jászsági Civil Vándordíjat átadja dr. Dobos László, a Jászok Egyesülete ügyvivője.

16.00 „Borota 100 éves” – a BLNT Fotóműhely nyári alkotóműhelyének képei. Vendégünk Mikó Ferencné Borota polgármestere, Samuné Tusor Mária, a Duflex Fotográfiai Stúdió alelnöke

Közreműködők:

Petőfi Művelődési Ház, Városi Könyvtár

Az Országgyűlés előtt a civil törvény

A közigazgatási és igazságügyi miniszter benyújtotta az Országgyűlésnek az egyesületi jogról, a közhasznúságról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvényt – jelentette be Latorcai Csaba nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár. A legfontosabb változásokról elmondta, a tervezet elfogadása esetén, Magyarországon kiterjed a civil jog és az egyesületi szabadság. Létrejöhét egy olyan szervezeti forma, mint a „civil társaság”.

A tervezet egységesíti és egyszerűsíti a civil szervezetekre vonatkozó különböző gazdálkodási szabályokat, a támogatási rendszer is megújul. Felidézte: az elmúlt évben a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal és az Állami Számvevőszék is vizsgálta a civil támogatásokat. A javaslatba beépítették a vizsgálatok eredményeit is, így létrejöhét a Nemzeti Együttműködési Alap. Az Alap lehetőséget biztosít a civil szervezetek számára, hogy egy nagyon egyszerű pályázati rendszeren keresztül, sőt sok esetben normatív módon jussanak pénzügyi forrásokhoz.

Forrás: kormány.hu

Mikszáth Kálmán: Cikkek és karcolatok

Parlamentari képek

Sovány ülésre volt kilátás. Napirend megállapító ülés ez a legutolsó grádus az ülések rangjában. Már a falakra kiragasztott összehívó plakát is fumigálja, mert tizenkét órára jelzi. Az ilyen ülésekre nem érdemes el sem indulni a honatyáknak, mert úgyis lekésnek róla.

Egyszóval az ember, ha nagyságos úr (azaz, ha képviselő), elolvassa reggel ágyában a lapjából, hogy tizenkét órára ülés van, szépen befordul, és alszik még egy kicsinyt, ha az estét az orfeumban töltötte, pedig aligha-

nem ott töltötte, alszik még tán a tizenkettőn túl is, mert az álom az istenek ajándéka, az országgyűlés pedig csak a földiek furfangos intézménye.

Végre is minden csöndes. Minek is ilyenkor a Házba menni? Hiszen minden tiszta, minden nyugodt. Derült égből, végre is nem esnek villámok.... Szerencsére ott volt a belügyminiszter, aki egy tárgyilagos, csinos föl-szólalással kihúzta az időt három mameluknyira.

Ugyanis hárman érkeztek azalatt. Még Eötvös beszélt

a tárgyhoz, de hasztalan – nem jött senki, se ide, se oda. Több honatya mára nem volt készletben.

Ennél fogva megejtetvén a szavazás szakaszonként a legnagyobb fokú izgatottság mellett (mert hátha valaki bejön azalatt oda, valakit pedig megüt emitt a guta), két szavazattal ismét győzött a sok száz győzedelmet átélő szabadelvű párt, ti. tudomásul vették az elnöki jelentést.

Jeles események

260 éve született népfőiskolai társaságunk névadója Id. Bedekovich Lőrinc

Népfőiskolánk névadójáról idősebb Bedekovich Lőrincről ebben az évben különösen is fontos megemlékeznünk, hiszen **260 esztendővel ezelőtt 1751. augusztus 8-án született** a jászapáti redemptus Bedekovich István és Hiller Anna gyermekeként Jászapáti. Sajnos még ma sem tudjuk, hogy idősebb Bedekovich Lőrinc tanulmányait hol folytatta, de bizonyos, hogy nem tanult sem külföldi sem pedig a nagyszombati egyetemen. Valószínűleg a földmérés tudományát egy gyakorló mérnök mellett sajátíthatta el. Egy dolog bizonyos – ahogy több térképén és iratán is szerepel –, hogy **a budai Királyi Egyetemen vizsgázott, így hiteles földmérői képzettséget szerzett.** A kérdéses vizsgát legkorábban 1777-ben tehetett le, hiszen ekkor költözött a nagyszombati egyetem Budára, és legkésőbb 1779-ben vizsgázhatott, ugyanis ekkor már a Jászkun Kerület földmérőjeként megfelelő képesítéssel rendelkezett.

A Jászkun Kerület 1779. június 2-án választotta meg Bedekovich Lőrincet a Jászság, a Nagykunság és a Kiskunság közös földmérőjévé. Viszont azt is tudjuk, hogy Bedekovich már két éve látott el földmérői feladatokat báró Orczy Lőrinc birtokain. Sőt mérnökünk végezte Kiskunhalas földmérését is. Bedekovich viszont nem szülővárosában Jászapáti és nem is a Jászkun Kerület központjában, Jászberényben, hanem **Jászfényszarun telepedett le feleségével, Pruzsinszky Erzsébettel, akitől településünkön születettek gyermekei: Mária, Vencel és Lőrinc.**

Idősebb Bedekovich Lőrinc, mint a Jászkun Kerület első földmérőjére hatalmas feladat nehezedett, hiszen ekkoriban a földmérők végeztek szinte minden jellegű mérnöki munkát. Elsődleges feladata a **Jászkun Kerület teljes területének felmérése** és az egyes települések kérésére végzett földmérése volt. De Bedekovich úttörő szerepet játszott a Hármaskerület így természetesen Jászfényszaru fejlesztésében is, hiszen rá hárult az elvadult vadzvízek megszelídítése, az árvizek elleni védekezés, az úthálózat fejlesztése, a településeken belül új utcák kijelölése, valamint az új középületek terveinek véleményezése és ritkábban tervezése is. Pályafutása során megindult a Zagyva, a Tarna és a Galga folyók szabályozása, a mocsarak lecsapolása és a települések védelmét biztosító gátak építése. Sugárné Koncsek Aranka pontosan állapította meg, hogy *„Bedekovich Lőrinc szakembere volt az adott korban jelentős vízimalmok működéséhez szükséges malomzúgók, zsilipek, malomgáták tervezésének”*.

Az egyes munkálatokról, tervekről eddig több mint száz darab térképe, terve és vázlata került elő, mely közül több műve Sugárné Koncsek Aranka szavaival: *„Egyik másik térkép díszítő elemei művészi alkotásnak is beillenek.”*

Idősebb Bedekovich Lőrinc tervezte **Karcag határában** az 1804 és 1809 között Magurányi József vezetésével felépített kilenc nyílású **Zádor hidat**, ami hosszú ideig **az ország leghosszabb kőhídja volt.** Később az 1830-as árvíz a híd két szélét jelentősen megrongálta, és a helyreállítás után a híd mind a mai napig csak öt nyílású maradt.

Földmérői tevékenysége mellett, idősebb Bedekovich Lőrincet, mint ügyes rajzoló 1808-ban bízták meg, hogy a József nádor jászberényi és karcagi látogatásainak tiszteletére emelt obeliszket rajzolja meg. Szintén **Bedekovich műve 1786-ban írott költeménye is, melyben megörökítette a Jászkun Kerület összes településének gazdaságföldrajzi viszonyait, sőt az egyes települések pusztáit is belefoglalta alkotásába.** Ez a különleges vers nemcsak a Jászkunság, hanem egyedisége miatt a magyar irodalom számára is rendkívül fontos.

Idősebb Bedekovich Lőrincet 1801-ben munkája elismeréseként a **Jászkun Kerület közgyűlése tiszteletbeli táblabírójának választotta.** A földmérő negyven évi munkája után 1819. december 31-én nyugdíjba vonult. Hivatalát fia, ifjabb Bedekovich Lőrinc vette át. A földmérő nyugdíjas éve alatt is tovább dolgozott, hiszen önszorgalomból további új térképeket is készített. Idősebb Bedekovich Lőrinc életének hetvenharmadik évében 1823. november 15-én hunyt el Jászfényszarun.

Farkas Kristóf Vince

Id. Bedekovich Lőrinc unokája

A szerkesztőség nem régen kapott hírt róla, hogy **Bedekovich Ernesztinának és férjének Árvai Imrének a sírkövét augusztusban újraállították a jászság-szentgyörgyi védett sírkertben** több régi síremléssel együtt. Ahogyan már az idei év februári lapszámában már megjelent **Bedekovich Ernesztina idősebb Bedekovich Lőrinc unokája volt** és jelenleg a Bedekovich család jászsági tagjai közül csak Ernesztina síremlékét ismerjük. A sírkő újraállításáért **köszönettel tartozunk** a védett temető lelkes gondozójának, Simon Károlynak.

Farkas Kristóf Vince

Lakitelek Népfőiskola

A Lakitelek Alapítványt és Népfőiskolát Lezsák Sándor és felesége alapította a kilencvenes évek elején. Levelek ezreivel mozgósították a Nyugat-Európában és a tengerentúlon élő magyarokat, hazai és helyi támogatókat szerveztek.

Ezt a négyhektáros területen fekvő intézményt az ország egyik szellemi fővárosának is nevezik. A számtalan látnivaló közül csak néhány: **Állandó kiállítások:** Emigráció a Hazáért, Mindszenty József élete, Festmények és grafikák Szij Rezső gyűjteményéből, Dörre Tivadar képeiből, Ábrahám Lajos népviseleti gyűjteménye, Galéria. A Szent István kápolna előtt **Keresztény Panteon:** József Miklós, Márton Áron, Mindszenty József, Ordass Lajos, Prohászka Ottokár, Ravasz László, Romzsa Tódor, II. János Pál, gróf Esterházy János mellszobra. A Vendégház előtt **Nemzeti Panteon:** Balázs Ferenc, Illyés Gyula, Németh László, Simándy József, Sinkovits Imre, Klebelsberg Kuno, Kodály Zoltán, Szent-Györgyi Albert, Vass Lajos, a Tanuszoda előtt Gyarmati Dezső mellszobra.

Európai rangú konferenciák, tudományos tanácskozások mellett szűkebb hazánk, a Tisza-menti táj valóságát is fölmérő, elemző programoknak is rendszeresen fórumot ad. A magyar politikai és tudományos közélet szinte minden rangos képviselője tartott itt már előadást.

A Mindszenty Társaság korábbi döntése értelmében a november 4-i emléknap egyházi díját **dr. Párkányi József veszprémi egyházmegyei pappal** kapta. A díjat **Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, a Mindszenty Társaság elnöke** dicséret szavai mellett vehette át. A díjátadást követően 1956. november 4-e emlékére megkoszorúzták Nagy Imre és Mindszenty József bíboros, hercegprímás parlamenti emléktábláját.

A Lakiteleki Népfőiskola közösségte-remtésben, a felnőttképzés módszereiben eredményesen ötvözi a dán, a finn, a svéd, és a német, valamint a két világháború közötti hazai népfőiskolai hagyományokat. A népfőiskolai programok

egy-egy kollégiumi tevékenység keretében kerülnek megvalósításra, mint az alábbiakban is.

A Szent-Györgyi Albert Kollégium

„Egymásért” képzési programja (ötödik alkalom) 2011. november 18-20. között kerül megrendezésre. Programkínálatából:

- **Mezei Tamás:** Teljesítményfejlesztés, biotechnológia fejlődés indukálta jövő perspektívák etikai értelmezése

- **Kárpáti József:** Kontrolling módszerek a közigazgatásban

- **Kollár László:** Az emberi jólét és a profit együttélése a vállalkozó szervezetben

- **Vági Attila:** A Kádár-kori magyar-német kapcsolatok

- **Vörös Judit:** Miért éppen a kétéltűek? Evolúciobiológia a természetvédelem szolgálatában

- **prof. dr. Gulyás Balázs** (professzor, Karolinska Institute): Scientia et apparatus epistemologicus

- **prof. dr. Vizi E. Szilveszter** (az MTA volt elnöke): Vallás és tudomány

Ravasz László – Ordass Lajos Közéleti Kollégium

Kétéves **közéleti kollégium indul 2011 őszén fiatal protestánsok (18-35 év) számára** a Lakitelek Népfőiskola és a Keresztény Demokrata Fórum egyesület (KDF) szervezésében 2011. december 2. – 2011. december 4. között.

A képzés célja a közélet, a közszolgálat iránt érdeklődő **hívó fiatalok felkészítése politikai, közigazgatási, közösségvezetői hivatásuk betöltésére.**

Wesselényi Miklós Népfőiskolai Kollégium

A Kárpát-medencei magyar népfőiskolai mozgalom megújítása érdekében a Lakiteleki Népfőiskola 2011. telén

Wesselényi Miklós Népfőiskolai Kollégiumot indít.

A kurzus elsődleges célja a hagyományos népfőiskola szellemiségével közösség-szervező gyakorlati ismeretek elsajátítása.

A képzés célcsoportja: Népművelők, pedagógusok, közművelődésben dolgozók, ilyen szakirányú egyetemisták, főiskolások, mindazok, akik népfőiskolát szerveztek, vagy szerveznek, illetve érdeklő őket a felnőttképzés világa.

Gyakorlati képzések: programszervezés, -tervezés és lebonyolítás, kommunikáció elméletben, gyakorlatban, sokoldalú médiatréning, adományszervezés, gazdasági ismeretek pályázatírás, protokoll

Kovács Béla

Közérdekű telefonszámok

Orvosi ügyelet: 06-37-341-040

Mentők: 104

Tűzoltóság: 105

Tűzoltóparancsnok (Jászfényszaru): 06-30-974-5690

Rendőrség: 107

Rendőrség (Jászfényszaru): 57-422-138, mobil: 06-70-330-7626

TIGÁZ hibabejelentés: 06-28-430-488

Falugazdász: 06-30-598-1307

Vízvíz: hibabejelentés munkaidőben: 06-57-422-631, munkaidőn túl: 06-30-275-3350

Szennyvíz-ügyelet: 06-57-423-938 (munkaidőben) és 06-30-429-4195

ÉMÁSZ hibabejelentés: 06-40-282-828

Kleopátra Patika, Szabadság u. 40.: 06-57-424-046, 06-30-244-1456

Fény Patika, Szentcsalád tér 13.: 06-57-522-460

300 éve történt: Rákóczi szabadságharc (1703–1711)

Cum Deo pro patria et libertate

A szatmári békekötés után, 1711. április 30-án a nagymajtényi síkon fegyverletétellel ért véget a nyolc évig tartó szabadságharc, melynek vezére II. Rákóczi Ferenc volt.

Mi mindig csak veszítettünk? Volt-e értelme e hosszú küzdelemnek, vajon megérte? Miért volt ez az egész?

1686-ban, a százötven éves török uralom után a fellélegzés, a szabadság, a nyugalom, a békés munka utáni remény azonnal szertefoszlott, mivel a bécsi udvar gyorsan és erőszakosan rátette egész Magyarországra a kezét. A parasztokat magas adóterhek sújtották, a nemesség érdekeit alapjában sértette az az eljárás, hogy a török hódoltságán lévő földeket nem automatikusan, és nem mindig kapták vissza jogos tulajdonosaik, ezt a területet a Habsburgok „privatizálták” s gyakran osztogatták hűséges híveiknek. Már 1697-ben parasztlázadást, majd 1700-ban Habsburg-ellenes nemesi szervezkedést fojtottak el kíméletlenül, ennek ellenére – vagy épp ezért –, 1703-ban Rákóczi Ferenc fegyverbe szólított mindenkit a Habsburgok ellen. Rákóczi tudta, hogy majdnem lehetetlenre vállalkozik, mikor közös harcra hív nemes és nemtelent egyaránt, hiszen a adómentességet élvező nemesség érdekei kibékíthetetlen ellentétben álltak az adóterhek megosztását követelő parasztokkal, mégis – jól-rosszul, ideig-óráig –, sikerült az ellentéteket valahogyan egyeztetnie. 1706-ra a kuruc csapatok jelentős katonai sikereket értek el, s Rákóczit Magyarország és Erdély vezérként feljelmévé választották.

Azt is jól tudta Rákóczi, hogy a háborúhoz pénz, fegyver, szövetségeselek, diplomáciai kapcsolatok kellenek, nélkülözhetetlen az egység, közös cél, amiért küzdenek, a jó propaganda és ami nagyon fontos: szerencse is kell.

„Szegény magyar nép,

Mikor lesz már ép?

Megromlottál, mint cserép.

Jaj, hát szegény magyar nemzet

Jóra mikor lép?”

De ki is volt valójában II. Rákóczi Ferenc? Miért vállalta ezt a kilátástalan harcot? Mondhatnánk azt, hogy: a Habsburg-ellenes szemlélet családirag adott volt számára, hisz nagyapját, Zrínyi Pétert lefejezték a Wesselényi összeesküvés vádjá miatt, nagybátyját Zrínyi János Antalt 20 évig börtönben tartotta a bécsi udvar. Fitalon elhunyt apja, I. Rákóczi Ferenc is részt vett osztrákellenes összeesküvésben, anyja, Zrínyi Ilona Munkács várát védte 2 évig a császári csapatok ellen, nevelőapja pedig Thököly Imre volt, az ausztriai házzal szemben egész életében ellenséges „kuruckirály”. Ezek a mélyen meglévő családi gyökerek – Munkácson, az ostromlott várban, az anyja mellett átélt háborús emlékek –, meghatározóak lehettek életében.

Másrészt tekintve: Rákóczi ősei révén Erdély fejedelme volt, Magyarország egyik leggazdagabb főura, ha Lipót császár elképzelései szerint a politikától távol tartotta volna magát, élhetne volna a gazdag arisztokraták életét, írhatott volna könyveket, hisz tehetséges író, amint az 1739-ben, Hágában megjelent Vallomások és emlékiratok című műve bizonyítja. Lehetett volna bármi, megtehetett volna bármit amit akar, hisz egyedül csak rajta állott, milyen utat választ.

Rákóczi nem a könnyű élet mellett döntött, pedig így csak háború, véres hétköznapok, családjától elszakított nehéz tábori élet, súlyos vádak, viták, menekülés, hazátlanság, vagyonszerzés, örökös emigráció várt rá. Lengyelországba, Angliába próbált megtelepedni, majd Franciaországban élt egy ideig, de pártfogója, XIV. Lajos halála után, itt sem bírt tovább megmaradni. 1717-ben elfogadta a török szultán meghívását, Rodostóban halt meg 1735. április 8-án. Hamvait 1906-ban szállították a kassai Szent Erzsébet székesegyházba.

Maga választotta életútjára, döntéseire, küldetésstudatára magyarázatot adhat, amit emlékirataiban ír: „a háborút és az emberi vérkiontását utálok; fejedelemségem kiszabadítását a szolgaságból mindazáltal akarni, kötelességemnek tartom; ... Isten engem hasnált fel méltatlan eszközül, hogy felébresszem a magyarok szívében azt a szabadságszeretetet, amely – úgy látszott – kihűlt, és hozzászokott a bajokhoz.”

Czellár Judit (Genfi Magyar Egyesület)

MADARASSY György Tamás

Festő (Nagybánya [Baia Mare, RO], 1947. augusztus 25.–)

1968–74 között a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán tanult. 1973-tól kiállító művész. 1976-ban részt vett a Hajdúböszörményi Nemzetközi Művésztelepen, ahol Káplár Miklós-díjat kapott. 1981-től tagja a Román Képzőművészek Szövetségének. 1988-ban áttelepült Magyarországra, 1990 óta Nyíregyházán él. Nívódíjat Nyíregyházán kapott, 1990-ben. A Vajai Nemzetközi Művésztelep művészeti vezetője. A nagybányai festészeti hagyományok folytatója. Melankolikus őszi hangulatok, színgazdag városképek, kifejező akciók, finoman megfestett portrék valóságellenességet sugárzó jelenetei mesterségbeli tudásának megannyi bizonyítéka. Könnyed ecsettel festi a szürreális hatásokat a klasszikus festéssel sikeresen ötvöző kompozícióit, amelyek Romániában, Magyar-, Német-, Olasz- és Franciaországban, Izraelben, Ausztráliában, Ausztriában, Kanadában kerültek magángyűjteményekbe. **2011-ben a Magyar Képzőművészet Megyei Prima Díját kapta.**

Mestere: Miklóssy Gábor.

Egyéni kiállítások

Nagybánya (1973 és 1987 között minden évben); 1989, Képzőművészeti Galéria, Debrecen; 1992, Múteremtárlat, Nyíregyháza; 1995, Általános Iskola, Csenger; 1996, Hotel Korona, Nyíregyháza; 1997, Benczúr Terem, Nyíregyháza stb.

Válogatott csoportos kiállítások

1989 • XXVI. Alföldi Tárlat, Munkácsy Mihály Múzeum, Békéscsaba • Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Téli Tárlat, Pál Gy. Terem, Nyíregyháza

1990 • 20. Salgótarjáni Tavasz Tárlat, Nógrádi Történeti Múzeum, Salgótarján

1991 • Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Képző- és Iparművészek kiállítása, Körömbánya • Nagybányai művészek, Városi Galéria, Nyíregyháza • Őszi tárlat, Városi Galéria, Nyíregyháza

1993 • Tavasz tárlat, Déri Múzeum, Debrecen

1994 • Silver Quadrangle, 1st International Painting Biennale, Przemysel (PL) • Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Rajztanárok kiállítása, Bessenyei György Tanárképző Főiskola, Szombathely

1995 • Kontraste, 6. Kunstwochen, Heringen (D) • Jótékonsági kiállítás, Gellért Hotel, Budapest

1997 • Arcok és Sorsok, XI. Országos Portré Biennálé, Hatvani Galéria, Hatvan • Vajai impressziók, Közösségi Ház, Balatonfüred stb.

Művek gyűjteményekben

Jósa András Múzeum, Nyíregyháza • Múzeum, Eperjes • Vay Ádám Múzeum, Vaja.

Forrás:

www.artportal.hu

A jó tájékoztatás fontosságát felmérve, kiadta 1705-ben az első magyar újságot, a latin nyelven megjelent Mercurius Veredicumot (Igazmondó Mercurius 1705) és elrendelte, hogy az irástudatlanoknak is olvassák fel. Pénzt és katonai szakértőket Franciaországtól kért, részben kapott is valamennyit – amikor a francia érdekek úgy kívánták –, de XIV. Lajos hivatalos szerződést soha nem írt alá Rákóczival. Nagy Péter orosz cárral kötendő szövetséggel is próbálkozott a fejedelem, de ez az út sem hozott látványos eredményt. Lengyel, svéd kapcsolatai is csak ideiglenesen segítettek harcát. Keserűen írja emlékirataiban, hogy soha nem volt egység a katonai vezetésben sem, vezérei között is áskálódás, árusítás kísérte végig a harcok menetét: Ocskay László, Bezeredy Imre brigadérosok elpártolása nem volt ritka eset. A szerencse se nagyon szegődött mellé, hiszen hadseregében a pestis is felütötte fejét.

Szomorú csalódás Rákóczi számára az 1707-es ónodi országgyűlés, ahol a durva vádaskodásokat csak erőszakos úton lehet megfékezni, s hiába volt a Habsburgok trónfosztása, hiába az inflációt gátolni igyekvő intézkedések, hiába volt az egységes adókötelezettség megszavazása, az 1708-as évtől a csatavesztések sokasodtak, Rákóczi emberei fokozatosan átálltak az ellenség sorába, a kuruc csapatok állandó visszaszorulásra kényszerültek. A fejedelemnek a békekötéssel kapcsolatban nem voltak illúziói, nem hitt a Habsburgokkal köthető szerződésben: 1711-februárjában elhagyta az országot. A szatmári békét főparancsnoka, Károlyi Sándor kötötte meg, az ő vezetésével rakta le a kuruc-csapat a fegyvert. Maga Rákóczi nem fogadta el a béke feltételeit, soha nem tette le a Habsburg császár melletti hűségkürtöt.

Ima a hazáért

Adj, Uram, azoknak, akiket vezéreinkül rendeltél, hivatásukban bölcsességet, balsorsban bátorságot, a szerencsében mérsékletet, hogy végzéseid útján haladjanak.

Te jelöld ki, Uram, táboraink határát, vedd körül irgalmasságod köntösével, óvd meg az ellenségnek cseleleitől, s üzd el az álmat a virrasztók szeméről, nehogy készületlenül találtassunk. A Te angyalod legyen örünk és vezetőnk a csatában, aki szétszórja a fegyverek golyóit, s amint Izraelt szárazon vitte át a tengeren, vezessen át bennünket is sértetlenül ellenségeink tömegén.

Add, végül, Urunk, legkedvesebb Atyánk, hogy felvételvé néped kebelébe, rendelésed útjáról le ne térjünk, hanem igazságtételeid óreivé lévén, utunk nyugalomban és békeségben vezessen Tehozzád, ki végtelen kegyelmednél fogva azt akartad, hogy kiszabaduljunk a szolgaságból és megváltassunk. A mi Urunk, Jézus Krisztus által, ki a Szentháromságban veled él és uralkodik, mindörökkön-örökké. Ámen.

(Virtuális Plébánia)

Ünnepi beszéd 2011. október 22-én Jászfényszarun a római katolikus templomban

Tisztelt Emlékezők!

Ma, az **1956-os forradalom és szabadságharc előestéjén** emlékezünk utolsó forradalmunkról és szabadságharcunkról. Arról a forradalomról, ami joggal elnyerte a világ együttérzését és figyelmét. Hiszen Magyarországot még ma is a legendás labdarúgóval: Puskás Öcsivel és az 1956-os forradalommal azonosítják.

De miért is tört ki a forradalom 1956. október 23-án? Ehhez úgy gondolom, röviden össze kell foglalunk, a forradalomhoz vezető utat.

A visszaemlékezést a II. világháború időszakának végével kell kezdenünk. Hazánkat 1944. március 19-én a Náci Németország katonái szállták meg a nyilasok együttműködése mellett. Az orosz csapatok magyarországi bevonulásával a németek bár visszavonultak, de helyüket a szovjetek vették át. A szovjet vezetés már ekkor célul tűzte ki Magyarország teljes átalakítását. Bár a front elvonulása után nyomban megindult az újjáépítés, és úgy tűnt az élet a maga rendes kerékvágásába fog visszatérni, mégis a színpalak mögött hatalmas változások indultak meg.

1949-re a kialakult Rákosi-rendszerben térségünk lakosságának életét leginkább gazdasági jellegű problémák nehezítették meg. Erre a korra jellemző a jegyrendszer ismételt bevezetése, amikor a szegénység olyan mélységet ért el, hogy az alapvető élelmiszereket csak jegyért lehetett megvásárolni. Erre a korszakra tehető a padláslesöpítés, amikor a parasztemberek megtermelt élelmiszerét a hatalom emberei egyszerűen elvették. Ekkoriban csak engedéllyel lehetett disznót vágni, aminek a jelentős része az államé lett. A példákat még hosszasan lehetne sorolni. Enyhülést csak Sztálin 1953-as halála hozott, amikor Rákosi Mátyás helyett rövid időre a közkedvelt Nagy Imre lett a miniszterelnök.

A rendszer teljes ellentmondásosságát jól példázza Rajk László esete. A kommunista politikushoz nagyon sok jogtalan ítélet köthető, mégsem ezért ítélték el, hanem azért mert az emberek között túl népszerű volt, ezért párttársai döntése szerint 1949-ben koholt vádak alapján kivégezték. A politika fordultával, ugyanazon kommunista társai, akik jóváhagyásával kivégezték, 1956. október 6-án Rajk részére színpadi újratemetést rendeztek. Úgy gondolom ez a képtelen színjáték, már a hétköznapi embernek is elviselhetetlen volt, és ez vezetett a forradalom kibontakozásához.

Az október 19-én kezdődött lengyel tüntetések hatására ugyanis 1956. október 22-én a budapesti Műegyetem diákjai mérsékelt követeléseket fogalmaztak meg. Fogalmazványukban többek között szerepelt a szovjet csapatok kivonása, Sztálin szobrának ledöntése, a Kossuth címer be-

vezetése. Elfogadták, hogy másnap felvonulást tartanak. 1956. október 23-án a műegyetemi diákok tüntetésekor a pesti Petőfi szobornál Sinkovits Imre szavalta el a Nemzeti dalt. Itt még csak 10-15 ezer fő volt jelen. De a tüntetéshez újabb egyetemisták, valamint a munkából hazatérő munkások csatlakoztak és a Parlament előtt már 200 ezer ember tüntetett. Itt a tömeg Nagy Imrét kívánta hallani, aki csak 21 óra körül beszélt. Ez alatt sokan, az elnyomás szimbólumát a Hősök tere mellett álló 8 méteres Sztálin szobrot döntötték le.

Október 24-én hajnalban már szovjet tankok jelentek meg Budapesten. Ugyanezen a napon megalakult Nagy Imre 2. kormánya. Az események villámgyorsan pörögtek az elkövetkező napokban. Október 25-én sortűz volt a Parlament előtti Kossuth téren. 26-án sortűzek voltak Miskolcon és Mosonmagyaróváron.

Az újabb tüntetések és a sikeres fegyveres harcok hatására október 28-án kivonták Budapestről a szovjet csapatokat. Pár nappal később október 30-án Nagy Imre bejelentette, hogy visszatérnek a többpártrendszerre. Magyarországon volt ekkor a világ szeme. Másnap, október 31-én kiszabadították rabságából Mindszenty József bíborost és ezen a napon a politikai pártok is újraelakultak. November

1-jén Magyarország kilépett a Szovjetunió által létrehozott Varsói Szerződésből és semleges állammá nyilvánította önmagát.

Míg Budapesten véres élet-halál harc folyt, a vidéki Magyarország szinte egyszerre mozdult meg, hogy a pesti lakosságnak élelmiszert vigyen.

A forradalom más szép példát is adott. Számomra a legkülönlegesebbek azok a felvételek, amelyeken a kihalt tereket, utcákat látni a forradalom áldozatainak hozzátartozóinak a megsegítésére elhelyezett pénzzel teli kosarakkal, perselyekkel; valamint azok a betörött kirakatüveges boltok, amiket senki sem akart kirabolni. És ezek a képek nem csak idilli beállított jelenetek voltak, hanem szemtanúk is megerősítik létezésüket.

A történések azonban november 4-én újabb fordulatot vettek, a hajnali órákban a szovjet csapatok bevonultak Pestre. A harcok tovább folytatódtak egészen november 11-ig. A forradalom alatt több száz magyar halt meg. A megtorlások során 1962-ig több mint 200 embert végeztek ki, köztük Nagy Imre miniszterelnököt is.

A szabadságharc leverése után a szabadon álló ausztriai és jugoszláviai határon keresztül az év végéig több mint 200 ezer ember hagyta el Hazánkat és telepedett le Franciaországban, Angliában, Németországban, Olaszországban, Ausztriában, Ausztráliában, Kanadában és jórészt Amerikában. Úgy gondolom, hogy 1956 egyik hatalmas vesztesége éppen az, hogy 200 ezer tanult, jól képzett fiatal szakembert veszítettünk el. Hiszen ők ezután már nem Hazánkat, hanem újonnan választott országukat gazdagították tudásukkal, szakértelmükkel...

Most már 55 év telt el a szabadságharc óta. Azóta közel három generáció felnőtt, a sebek máig sem gyógyultak be teljesen. Hiszen 1956 következményei évtizedekre visszavetették az országot, s ha Budapesten járunk, még ma is oly sok helyen láthatunk golyó lyuggatta épületeket.

Hála Istennek a forradalom legfontosabb követelése viszont megvalósult! Ma, az olyannyira áhított szabadság már nem csupán álom, hanem valóság. Talán 1956 legfontosabb tanulsága, hogy a szabadság mennyire is fontos értékünk. Őrizzük meg tehát a jövő számára is a szabadságharcosok örökségét: nemzetünk szabadságát!

Farkas Kristóf Vince
történész

Városunkban jártak a varannói zarándokok

Mint ismeretes, városunkban található a varannói kegykép egyik másolata. Ezért Jászfényszaruról és Pusztamonostorról még 2008-ban elzarándokoltunk a felvidéki Varannóba, hogy megtekintsük a pálos templom kegyképét. 2011. október 15-én pedig nagy megtiszteltetés érte Egyházközségünket, hiszen a szlovákiai Varannó (Vranov nad Topľou) városából zarándokok érkeztek Jászfényszarura. A 47 fős csoportot Gregor Wach pálos szerzetes vezette be templomunka a zarándokokat köszöntő harangzúgás közepette. A varannóiak megérkezé-

sük után szentmisét tartottak. Minden bizonnyal ez volt templomunkban az első szlovák nyelvű mise. A liturgiát a varannóiak remek kórusa tette még ünnepélyesebbé.

A szentmisét követően a zarándokok megismerkedtek városunk és templomunk rövid történetével, nevezetességeivel. A csoportkép elkészítése után a varannói testvéreket Egyházközségünk agapéval várta, mely után a pálos szerzetes vezetésével litániát tartottak. A zarándokok látogatásuk emlékére egy koszorút is elhelyeztek.

A litánia után a vendégek megtekintették a Rimóczi kastélyt és a Kiss József Helytörténeti gyűjteményt is. A tájházunk épületét illetve a benne található tárgyakat is nagy örömmel szemléltek meg. A varannóiak zarándokútjukat tovább folytatva Budapest pálos emlékeit és Sátoraljaújhelyen az egykori pálos kolostort keresték fel.

Köszönjük szépen minden kedves segítőnek, aki hozzájárult a varannói zarándokok sikeres fogadásához.

Farkas Kristóf Vince

Fotók: Pető István

Keresztény Értelmiségiek Szövetsége Jászberényben

A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége jászberényi csoportjának tízéves jubileumára való megemlékezésében Medvegy János atya idézte, hogy Jászberényben 750 éve él a katolikus hit gyakorlása. Olykor a gátolni igyekvő erőszak ellenére is a hit, élő gyakorlásának leheztünk szemtanúi. A berényi szervezet születésének dr. Lengyel Gyula plébános volt a kezdeményezője. Dr. Suba György és neje meghatározó szerepet játszott a szervezet létrejöttében és intenzív életének kibontakoztatásában.

A mintegy hetven tagú szervezet száznál is több rendezvényt bonyolított le. Megjelentetett négy igen jelentős könyvet, és kapcsolatai az élő hit jegyében az egész Kárpát-medencére kiterjednek. Mindezt csak a viruló közösség képes véghezvinni úgy, hogy meghatározó erő mind a város, mind pedig a Jászság tekintetében.

Dr. Dobos László, a Jászok Egyesülete ügyvivője a pillanatot a vissza- és az előretétek jegyében értékelte. Elsősorban az alapító tagokat méltatta köszönő szavakkal. Jakab apostolt idézve megállapította, az élő hit a valódi érték. Annak legfontosabb jegye pedig a cselekvő, az alkotó élet. A Jászok Egyesületének ügyvivője a KÉSZ helyi vezetői közül kiemelte dr. Medvegy János, dr. Suba György és a Jászságért-díjas dr. Suba Györgyné Kocsis Julianna áldozatos munkáját. Ez alkalommal adta át a **Jászságért Civil Vándordíjat a KÉSZ helyi szervezetének 2010-ben.**

(Farkas Ferenc írása alapján)

Dokumentumfilmek a vidékről

Az AGRARIA-APURE Egyesület, az Europe Direct Szolnok és a Martfűi Városi Művelődési Központ és Könyvtár felhívására **31 film érkezett Európa számos országából.**

Több filmmel neveztek Romániából az **erdélyi gergyószentmiklósi és szépvízi műhelyből, Magyarországról a Régió Filmstúdió** és mások munkái is megjelentek, ezeken kívül még **angol, portugál, lengyel, francia** filmesek is elküldték munkáikat, amelyekben rendkívül fontos kérdé-

sekkel foglalkoznak. Többek között a helyi örökség védelmével, a vidéki emberek mindennapi gondolataival, a szociális ellátás jó gyakorlataival, a helyi termékek előállításának és forgalmazásának bemutatásával.

Reméljük, hogy a bemutatásra érdemes **filmek elkerülnek minél szélesebb körbe,** s megtekinthetik majd őket az érdeklődők **könyvtárakban, művelődési házakban** vetítve, egy-egy közösségi beszélgetés alkalmával.

Nagyné Kiss Mária

Színháztörténeti érdekesség Zagyvarékason

A Senior Színház rendezője, Rigó József és a színház tagjai újabb kihívásnak tettek eleget 2011. szeptemberében. Serfőző Simon író-költő „A két árva” című darabját adták elő Szolnoki ifjú művészek, Zagyvarékasi tanulók és tanáruk, valamint a Zagyvarékasi Kék Ibolya tánc-és énekcsoport tagjaival. A történet játszódik 1941 augusztusában, Zagyvarékason.

Több mint tíz évvel ezelőtt alakult meg Zagyvarékason a **Móricz Zsigmond Társaság.** Minden évben koszorúzással emlékeznek az íróra. A helyiek a mai napig sok legendát őriznek azokról a látogatásokról, amelyeket Móricz Zsigmond tett náluk.

állami gondozott volt – mondta el Serfőző Simon. – Csibe nem mondta meg Móricznak, hogy a közös fiukról van szó. Imrét Zagyvarékason Kiss Boldizsárék vették magukhoz az állami gondozásból. Kiss Boldizsáréknak sokáig nem volt tudomásuk arról, hogy valójában kicsoda Imre édesapja. Móriczban is csak sokára tudatosodott, hogy a gyerek az övé lehet. A darabnak azért adtam „A két árva” címet, mert Csibe ugyanolyan leleccygyerek volt, mint a fia. Csibe elbeszéléseiből Móricz sok mindent feldolgozott az Árvácska című regényében, tulajdonképpen az ő életét írta meg benne. Az igazsághoz tartozik az is, hogy a zagyvarékasiak közül néhányan nem hagyták szó nélkül, hogy Móricz különböző újságokban szövegét tette az ottani szegények sorsát, kibeszélte őket a Rádióban, holott az ő érdekében emelte fel szavát. Sértette az önértékeit. A darabban erről is szó esik.”

Az előadás nagy sikert aratott; a falu apraja-nagyja nézte és tapsolta végig a darabot. Az előadás után nyilvános

beszélgetés zajlott a szerző, a rendező, és a vendég Dr. Móricz Imre között Valkó tanár úr vezetésével. Rigó József rendező elmondta, hogy nagy kihívás volt neki, és csapatának élő szerző művét színre vinni. A több helyről érkezett alkalmi társulat összekovácsolódott a bemutatóra, s kemény munkával létrehozták az előadást.

Serfőző Simon köszönetét fejezte ki a rendezőnek és a darabban fellépőknek. „Megvalósították, eljátszották az elképzeléseimet”, mondta a szerző, aki a próbákon is jelen volt. Dr. Móricz Imre is elismerően nyilatkozott a darabról. „Valóban felidéztek a gyermekkoromat.”

Az alkalmi társulat rendezője, tagjai, és a szerző az előadás után kölcsönösen úgy nyilatkoztak, hogy szívesen dolgoznának újra együtt.

Márki Éva

Márai Program Jászfényszaru is

November 4-én, délután 16 órától megtekinthetők és kölcsönözhetőek a Jászfényszarui Városi Könyvtár új kötetei, melyeket az intézmény a Márai-programnak köszönhetően szerezhetett be.

A könyvtár állománya ez év októberében 202 új könyvvel gazdagodott a Nemzeti Kulturális Alap által létrehozott program jóvoltából, 550 ezer forint értékben. A könyvtári állomány új darabjai között gyermek, ifjúsági, szak- és szépirodalmi kötetek egyaránt megtalálhatók, az olvasók igényeihez és a kiírás feltételeihez igazodva.

Szakirodalom terén 80, szépirodalom terén 114 db új olvasmánnyal gyarapodott a kölcsönözhető művek köre, melyek mellett a könyvtár 7 db hangos könyvet

is magáénak tudhat. Olyan kiadvány is került a polcra, amely egy „kis” könyvtár számára valódi kuriózumnak számít (elsősorban értéke miatt), ilyen például: Michelangelo – A teljes életmű, amely 30 ezer forintnyi értéket képvisel – tudtuk meg Bujdosó Katalintól, a Városi Könyvtár intézményvezetőjétől.

A Márai-program 2011 januárjában indult, azzal a céllal, hogy az irodalmi és ismeretterjesztő művek kiadását, forgalmazását és könyvtári jelenlétét támogassa, oly módon, hogy a könyvek iránti igényt felkeltve azokat a társadalmi élet mindennapjainak részévé tegye. A program egymilliárd forintos keretből gazdálkodik.

Pál Alíz
Forrás: TutiHír

„Híres Hölgyek Gödöllőn”

Még alig vagyunk túl a 2011-re megálmodott Barokk Év Gödöllőn rendezvénysorozatnak, máris tudni lehet, hogy a következő esztendő – főként – kulturális eseményeit a „Híres Hölgyek Gödöllőn” témakör jellemzi – akik a település életére hatással bíró és történetében meghatározó szerepet játszott nőalakok taborát alkotják.

Elkészült egy szép kivitelű prospektus is, amiből megtudhatjuk, kik is azok a híres hölgyek, akik városhoz kapcsolódnak.

Többek között itt volt villája a „Nemzet Csalogányának”, **Blaha Lujzának**, akinek a nevét ma egy városrész viseli. Itt élt élete vége felé **Ady Endre** egykori műzsája **Brüll Adél**, Léda is. Persze a legismertebb hölgyek a kastélyhoz köthetők. **Erzsébet királyné** itt töltötte élete egyharmadát, több mint 2000 éjszakát. Leányát, **Mária Valériát** nem véletlenül nevezték a gödöllői királykisasszonynak. Annyira szerette Gödöllőt, hogy házassága után a kastélyban berendezett szobájának bútorait is magával vitte. A királyi család tagjai mellett ma is gyakran emlegetik **Ferenczy Idát**, Erzsébet királyné felolvasónőjét, egyben bizalmasát, aki élete végéig ápolta szeretett királynéjának emlékét, és őrizte titkait.

Mária Terézia (akinek 260 évvel ezelőtti látogatása alkalmából rendezték a Barokk Évet) három napot töltött el itt gróf Grassalkovich I. Antal vendégeként. Birodalmának ez volt a legkeletibb része, amit meglátogatott. Az itt töltött három nap nem csak a gödöllőiek számára volt emlékezetes: a királynő még évekkel később is örömmel emlékezett vissza rá, és emlegette azt a fogadtatást, amiben Grassalkovich részesítette. A leírások szerint itt érzete magát legjobban Magyarországon.

IV. Károly felesége, **Zita, az utolsó magyar királyné** is eltöltött néhány hetet Gödöllőn, a királyi családot 1919-ben itt érte a monarchia összeomlásának híre. Szép napokat töltött a kastélyban **Horthy Miklósné** is. A kormányzó és családja általában tavasszal költözött Gödöllőre.

A Híres Hölgyek sorából nem hiányozhatnak az egykori szecessziós művésztelepen alkotó nők sem. **Kriesch Laura**, Nagy

Sándor felesége nem csak alapítója volt a Gödöllői Művésztelepnek, hanem egyik legjelentősebb alkotója is, és élete végéig próbálta megőrizni annak szellemiségét. Ugyancsak jelentős tagja volt a közösségnek **Undi Mariska**, aki szinte minden műfajban felvette a versenyt a művésztelep vezető mestereivel, és aki a XX. század elejének új nőitípusát testesítette meg.

Persze az év folyamán több, Gödöllőhöz köthető, ma már sokak által feledésbe merült hölgy is fontos szerepet kap.

Cillei Borbála, aki Zsigmond királlyal való házassága alkalmával kapta a települést nászajándékba. **Bossányi Krisztina**, aki a törökök utáni elnéptelenedett települést újra betelepítette, **Klobusitzky Terézia**, gróf Grassalkovich I. Antal özvegye, **Esterházy Leopoldina**, Grassalkovich III. Antal felesége, akibe Széchenyi István is sokáig szerelmes volt.

A Nők Éve 2012-ben számtalan kulturális rendezvénnyel, kiállítással és különlegességgel várja majd a Gödöllőre látogatókat.

Fotó: Márki Éva

Serfőző Simon József Attila-díjas költő egyfelvonásos színművet írt **Móricz Zsigmondról és Litkei Erzsébetről** (Csibéről) valamint közös gyerekükről. A drámát 2011. szeptember 17-én mutatták be Zagyvarékason, a prózaíróról elnevezett művelődési házban, az előadást megtekintette **Móricz Zsigmond és Litkei Erzsébet fia is.**

Serfőző Simont foglalkoztatta Móricz Zsigmond és Csibe viszonya, de arra sohasem gondolt, hogy ezt egy kis játékban egyszer majd megírja. Földes Imre, a zagyvarékasi Kék Ibolya tánc- és énekcsoport vezetője vetette fel, hogy írja meg Móricz Zsigmondnak a faluhoz fűződő kapcsolatát. Annál is inkább, mert **Litkei Imre** sokáig Zagyvarékason élt, ahol gyakran megfordult az édesanyja is. „A fiút az édesanyja nem tudta nevelni, ezért 5-6 éves koráig

Wass Albert gondolatai

Nem haragszom soha az emberekre, ha másképpen vallják a dolgokat, mint én, mert tudom, hogy az ő igazságuk is éppen olyan igazság a maguk szempontjából, akár az enyém. (...) Az élet sok apró igazsága között talán nem is az igazság a fontos. Hanem a béke, mellyel megszorítjuk egymás kezét az igazság fölött.

Döntenünk kell, de hogyan?

Pályaválasztási fórum

Jászfényszaru több évtizedre visszatekintő hagyománnyal rendelkezik a pályaválasztási fórum, amely megvalósítására 2011. november 8-án került sor a Petőfi Sándor Művelődési Házban. A programon, Jászfényszaru lehetséges „beiskolázási térségéből” 19 középiskolák (Boldog, Pusztamonostor) nyolcadikosainak és szüleiknek.

Az idén a rendezvény a „Partnerségen alapuló iskolabarát programok megvalósítása Jászfényszaru térségében” nevet viselő pályázat keretében került megszervezésre.

Kora délutántól vette kezdetét a pályaválasztási kiállítás, ahol színes kavalkádban mutatkoztak be a középiskolák – a standokon hely volt a vetítéseknek, prospektusoknak, plakátoknak, terített asztalnak és „élő bemutatóknak” is.

Vendégünk volt egy műhelybeszélgetésen **Tolnai József, az Arany János Programiroda Vezetője**, aki a pályaválasztás fontosságáról, a tehetséggondozásról és az Arany János Programokról is tájékoztatta az érdeklődőket. Halottunk az oktatási törvény módosítása miatt beálló változásokról és arról, hogy abban a tehetséggondozás kiemelt jelentőséggel bír. Tolnai József elmondta, hogy az Oktatási Felelős Közalapítvány helyét, az adó 1%-okkal is támogatható Wekerle Sándor Alapkezelő veszi majd át. Kiemelte, hogy a tehetséggondozásra a jövőben egyre több anyagi forrásból lehet meríteni, megalakult a Roma Tehetségszolgáltató Tanács. A Roma Tehetségszolgáltató Tanács (RTT) jogi szervezeteként 2011. november 7-én jött létre a Roma Tehetségszolgáltató Közhasznú Egyesület (RTKE). Az Egyesület és a Tanács között hamarosan együttműködési megállapodás megkötésére kerül sor a feladatok megosztásáról, a két szervezet közös működéséről.

A következő két megszólaló Gönczi Sándor az egri Szilágyi Erzsébet Gimnázium igazgatója és Brahmí Ilona, a Szolnoki Városi Kollégium Pedagógiai igazgatóhelyettese volt. Mindketten az Arany-program gyakorlati megvalósulásáról tartottak rövid, tapasztalatokon és megfigyeléseken alapuló beszámolót.

Az Arany János Programokról

Ha az Arany János Programokról esik szó, akkor egy komplex rendszer jelenik meg, mely három pilléren alapszik: a 2000 óta működő Arany János Tehetséggondozó Programon, 2004 óta zajló Arany János Kollégiumi Programon és a 2007/2008-as tanévben indult Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Programon.

„A pedagógiai programban megfogalmazott célok egyik része a tudás tekintélyének visszaállítása, az esélyteremtés, vagyis a különböző szociális, kulturális, gazdasági háttérrel rendelkező szülők gyermekeinek egyenlő esélyeket biztosító oktatási, és támogatási rendszer kialakítása, a tehetséggondozás, valamint az oktatás tartalmának korszerűsítése, minőségének fejlesztése az indulás óta sem változtak.

A célok másik köre azonban kibővült, míg az első években az elsődleges cél a jól képzett, kreatív, lakóhelyéért tenni akaró vidéki, falusi, tanyai értelmiség megerősítése, társadalmi mobilitásának elősegítése volt, ma a program nyitott a kis és nagyvárosi hátrányos helyzetű rétegek számára is. Tartalmi szempontból a tehetséggondozásnak egyik

legfőbb módszere a gazdagítás és az a mind többször előtérbe kerülő alapelv is, hogy a gyermekek fejlesztése nem korlátozódhat csupán képességek fejlesztésére, hiszen a kimagasló teljesítményeket nem csak a képességek, hanem az egyéb humán tényezők is meghatározzák. Az Arany-program operatív programjának háttérét a világon széles körben elfogadott Renzulli-féle Gazdagítási Triász Modell alkotja.” (Szerző: Fuszek Csilla)

Középiskolák bemutatkozása az Információs fórumon

A műhelybeszélgetést követően került sor Jászberény, Hatvan, Budapest, Szolnok, Mátrafüred, Törökszentmiklós, Eger, Jászapáti középiskoláinak (19 oktatási intézmény) bemutatkozására.

Az ismertetőkből a jelentkezés praktikus tudnivalóiról kaptak tájékoztatást a szülők és a diákok (mennyi osztály indul a következő tanévben, milyen szakokat választhatnak a diákok, milyen az iskola képzési rendszere, nyílt napok időpontjai, felvételi követelmények, kollégiumi elhelyezés

lehetősége, az iskola együttműködése a felsőoktatási intézményekkel). Majd lehetőség nyílt az középiskolák képviselőivel, vezetőjével személyesen is elbeszélgetni.

A nagy érdeklődéssel kísért pályaválasztási információs nap szervezését a helyi általános iskola pályaválasztási felelőse (Kovács Béláné Pető Magdolna) végezte, a nyolcadikos osztályok osztályfőnökei (Dr. Kocsiné Horti Monika, Fácán Izabella, Nagy Józsefné) és a Városi Könyvtár (Bujdosó Katalin, Nagy Ildikó) segítségével.

Ankét, vagy fórum?

Az *ankét* (a francia *enquête* szóból) valamely közérdekű kérdés megvitatására rendezett nyilvános értekezlet. Tartalma azonos a konferenciával, azaz különböző testületek, egyesületek, csoportok összejövetelük meghatározott témák megtárgyalása, a nézetek kicserélése céljából. A résztvevők tájékozódása időszerrű kérdések megvitatása alapján történik. A végén közösen megszövegezett záróokmánnyal fejezik be az összejövetelt. Főként magasabb társadalmi pozícióban (helyzetben) lévő, azonos érdekkörű személyek információcseréjére szolgál. Összehívásának gyakoriságára nincs szabály. Az ankét ettől eltérően kisebb létszámú, mint a konferencia és név szerinti meghívásos alapon rendezik.

A sajtóban körkérdezt jelent. Írott formában lezajló tanácskozás, megvitatás, tárgyalás. Általában folyóiratok, újságok rendeznek ankétokat olyan formában, hogy a hasábkon különböző nézőpontból írt írások jelennek meg bizonyos kérdésekről. Különösen sok ankét jelent meg a Nyugat c. folyóiratban az ezerkilencszázharmincas években.

A latin „forum” szó jelentése tér, piactér, illetve bíróság

A város (Róma) alapításakor a római dombokra költözött a lakosság, a lakott helyek közötti tér meglehetősen barát-

Fotók: Kovács Béláné Pető Magdolna

ságtalan, mocsaras volt. A környező dombok lakossága mintegy három évszázadon keresztül arra használta, hogy ide temette halottait. Az etruszk királyok korában kezdődött meg a város urbanizálása, a Forum helyén lévő mocsarat lecsapolták és mint központi tere, a gazdasági élet központja mellé ide költöztették az állami élet legfontosabb kultikus és politikai intézményeit. Ezt az eseményt a római irodalmi hagyomány a második királyhoz, Numa Pompiliushoz köti, neki tulajdonítják, hogy királyi rezidenciáját a megtisztított Forum területére építtette. A területet az etruszk Tarquinius dinasztia alatt kövezték ki először, s ekkor lett a hivatali élet központjává is.

Átvitt értelemben nyilvánosság, közélet. (Forrás: Wikipédia)

Kovács Béláné Pető Magdolna

Jászsági Kistérségi Helyi Közösség Egyesülete pályázati hírei

2011. október végén került átadásra az EU-szabványosított játszótér Puzstamonostor község központjában

Puzstamonostor Község Önkormányzata 2009-ben nyújtott be pályázatot az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) falumegújításra és -fejlesztésre nyújtandó támogatás keretében elnyerhető támogatásra.

A pályázat sikeres volt, így 3 636 866 forint támogatási összegre váltak jogosulttá. A projekt támogatási határozatát 2011. március 30-án küldte meg a Jászsági Kistérségi Helyi Közösség Egyesülete az Önkormányzat számára.

A sikeres elbírálást követően nagy volt az öröm a településen. Hiszen a településen élő gyermekek eddig csak otthon, vagy az óvoda területén játszhattak. Az óvoda területe azonban nem áll mindig nyitva a gyerekek előtt és az ott található eszközök csak az óvodás korosztály igényeinek felelnek meg. Ezzel a fejlesztéssel viszont most lehetőséget biztosítottak a település valamennyi fiatalja számára, hogy egy európai színvonalú játszótéren tölthessék a szabadidejüket.

A kijelölt területen jelenleg is a művelődési ház található, ám a telek nagy része eddig még kihasználhatatlan volt, ez is indokolta a helyszín kiválasztását. 50 méterre onnan, a Szabadság utca túloldalán óvoda üzemel, így a játszótér a gyerekek számára kiváló szórakozási lehetőséget nyújthat a jövőben.

Az új eszközöket október végén megtartott ünnepélyes átadást követően vehették birtokba a gyerekek. A fejlesztés során az EU-szabványosított játszótéren csúszda, hinta, homokozó, mérleghinta és rugósjáték került telepítésre. A játszóeszközökön kívül padok és hulladékgyűjtők kerültek kihelyezésre.

Sári Ferenc, a település polgármestere szerint a település élhetőbbé lesz azáltal is, hogy a gyermekek már egy biztonságos helyen tölthetik a szabadidejüket. A játszótér fejlesztésével és eszközeinek cseréjével olyan családbarát közösségi tér jött létre Puzstamonostoron, amely megteremt az alapjait a barátságos lakókörnyezetnek.

A felnőttekre is gondoltak, amikor padok kihelyezéséről döntöttek. A játszótérnek közösségi összetartó szerepet is szánnak a településen élők. A játszótéri eszközök megteremtik valamennyi gyermekkorosztály számára a játék és az egészséges mozgás lehetőségét. A színes elemek megtestesítik a három legfontosabb funkciót, úgymint szórakoztatás, ügyességfejlesztés, testedzés. A jövő feladatának tekintjük a gyerekek bevonását a projekt fenntartásába, vagyis szeretnénk őket bevonni a játszótér megóvása érdekében.

A JKHK Egyesülete az OMÉK-on

2011. szeptember 28. és október 2. között zajlott le a 75. Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás melyen a Jászsági Kistérségi Helyi Közösség Egyesülete is

képviseltette magát. Az OMÉK-on az Egyesület népszerűsítette a Jászberényi kistérség helyi termékeit és a LEADER Helyi Akciócsoportot.

A 75. OMÉK fővédnöke Orbán Viktor miniszterelnök volt, aki az első nap délelőttjén nyitotta meg a rendezvényt, védnöke Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter volt. A 2011-es OMÉK agrárdiplomáciai szempontból is nagy jelentőségűnek bizonyult. A kiállítás díszvendégeként a soros elnökséget július 1-től betöltő Lengyelországot köszöntötték.

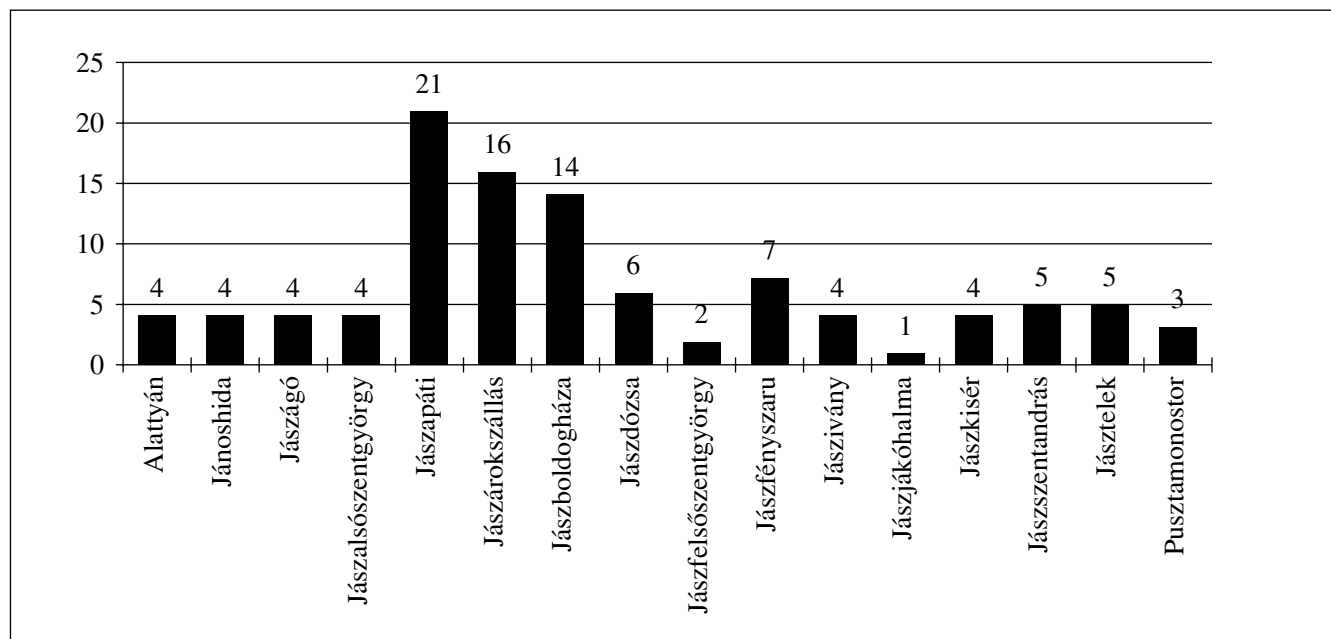
A Jászsági Kistérségi Helyi Közösség Egyesülete az Észak-alföldi régió standján mutatja be a Jászság értékeit, együttműködve a Jász-Nagykun-Szolnok megyei LEADER szervezeteivel. A LEADER HACS, hasonlóan a többi szervezethez, lehetőséget biztosított partnereinek saját termékeik bemutatására, kóstoltatásra, árusításra önálló kiállítási területükön, míg az egyesület munkáját szórólapokkal, Jászsági kiadványokkal, könyvekkel népszerűsítette.

Az OMÉK a kiállítók számára kitűnő alkalmat biztosított az információszerezésre, kapcsolattartásra, üzletkötésre és értékesítésre, a látogatók számára pedig a szakmai tájékozódásra, új ötletek gyűjtésére, és nem utolsósorban kellemes időtöltésre. Ebben segítettek a szakmai vitafórumok, kiállítások, kóstolással egybekötött élőállat-, és termékbemutatók, és más színes, a gyermekek számára is élvezetes programok.

Lezárult a LEADER pályázati lehetőség második köre

A LEADER támogatások részletes feltételeit tartalmazó 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet, alapján a LEADER támogatási kérelmet 2011. november 15-ig lehet benyújtani közösségi célú fejlesztések, vállalkozási alapú fejlesztések, rendezvények, képzés, jogcímenen belül elérhető helyi támogatások elnyerésére, a Jászsági Kistérségi Helyi Közösség Egyesülete (JKHK Egyesülete) tervezési területén.

Támogatott Projekt adatlapok megvalósulási hely szerint:

Erdélyi borsos tokány

Hozzávalók: 60 dkg marhalapocka, 1 nagyobb fej hagyma, olaj, só, bors, 1 dl tejföl, egy kevés liszt, ecet, cukor.

Elkészítés: A marhalapockát vékony csíkokra vágjuk. A hagymát megtisztítjuk és apró kockákra vágjuk, majd 3 evőkanál forró olajba tesszük a hússal

együtt. Megsózzuk, megborozzuk, majd víz hozzáadásával fedő alatt puhára pároljuk. Ha zsírára sült, behintjük 1 teáskanál liszttel, kissé megpirítjuk és felengedjük mártássűrűségűre. Ha szükséges, még utána ízesítjük, még egyszer jól felfőzzük és közvetlenül tálalás előtt 1 dl tejfölt adunk hozzá. Szokták még pár csepp ecettel és csipetnyi cukorral ízesíteni. Tört burgonyával vagy galuskával tálaljuk.

A tokánynak igen sok változata van. Gombával vagy majoránnával fűszerezik, készítik vegyesen sertés- és marhahúsból, vesét is adva hozzá.

Jászsági Kistérségi Helyi Közösség Egyesülete

LEADER HELYI AKCIÓCSOPORT

Székhely:
5130 Jászapáti, Velemi Endre út 4-6.
Iroda:
5130 Jászapáti, Tompa Mihály u. 2.

Elérhetőségek:
Telefon/fax.: 06-57/443-570
E-mail:
jaszsagi.kistersegi@gmail.com
Honlap: www.jkhk.hu

Iroda nyitvatartása:
Hétfő: 8.00-12.00 és 13.00-19.00
Kedd-Péntek: 8.00-12.00 és 13.00-17.00

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága (ÚMVP IH) a 99/2011. (VIII/2.) közleményében található pályázati felhívásban hirdette meg azt a 10 célterületet, amelyekre a fenti jogcímenen belül lehet pályázni 2011. évben a Jászberényi kistérség érintett településeiről:

1. Jászsági nonprofit szervezetek célszerű tevékenységéhez kapcsolódó eszközök beszerzése
2. Köz- és településbiztonság fejlesztése
3. Szabadidős és sporttevékenységek, szolgáltatások fejlesztése
4. Helyi megújuló-energia ágazat fejlesztés, energiatakarékos rendszerek kialakítása
5. Természeti és kulturális örökség megőrzése
6. Belvízi védekezés eszközbeszerzés támogatásával
7. Helyi vállalkozások támogatása
8. Turisztikai tevékenységek ösztönzése
9. Hagyományörző programok és a jász identitás motiválása rendezvények keretében belül
10. Helyi szektorok képzésének támogatása

A Jászsági Kistérségi Helyi Közösség Egyesülethez, mint Helyi Akciócsoporthoz a megadott határidőre 104 projekt adatlap érkezett be. A beérkezett adatlap mindegyike támogató bírálati határozatot kapott, vagyis a helyi vidékfejlesztési stratégiához illeszkedőnek ítélte a megfogalmazott projekt ötletet a JKHK Egyesülete Helyi Bírálati Bizottsága. A bírálati lapok kézhezvételét kötelezően volt lehetőség a támogatási kérelem elektronikus úton történő benyújtására, a bírálati lap pedig a pályázati anyag kötelező mellékletét képezte.

Most első alkalommal volt arra lehetőségük az ügyfeleknek arra, hogy pályázataikat kizárólag elektronikus formában nyújtsák be. Az elektronikus beadás kezdeti nehézségei után az új rendszernek köszönhetően várhatóan az ügyintézési idő csökken.

Mihályi Mónika